

2 0 1 0

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSIÓ 2010
A CÀRREC DE LA SENYORA **MERCÈ RIERA I MANTÉ**

PREGÓ DE LA FIRA I FES-
TES DE L'ASCENSIÓ 2010
A CÀRREC DE LA SENYORA
MERCÈ RIERA I MANTÉ

2 0 1 0

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSÍO 2010
MERCÈ RIERA I MANTÉ

EDICIÓ: AJUNTAMENT DE GRANOLLERS
DISSENY: AMADOR GARRELL

IMPRESSIÓ: IMPREMTA MUNICIPAL DE GRANOLLERS
DL: B-20.202-2011

Gràcies senyor alcalde per haver-me convidat a fer el pregó de la Fira i Festes de l'Ascensió*.

Just després que l'alcalde em demanés de pronunciar el pregó, el primer que em va sortir del cor va ser que no podia, que no anava amb mi. Però ell mateix em va dir una cosa que em va fer reflexionar: "En aquests moments de crisi, la ciutat necessita sentir la teva veu". Li vaig dir que m'ho deixés pensar perquè m'havia agafat molt de cop: estava conduint i vaig haver de parar. I llavors vaig pensar que per què no; segurament no seria un pregó convencional, ni en l'estructura ni en el contingut, però realment tenia coses a dir a la ciutat i em complauria fer-ho.

Per començar, em sembla entraneyable poder explicar els meus records d'infantesa de la Fira i Festes de l'Ascensió.

El meu pare procedia de Santa Eulàlia de Ronçana i era negociant de cavalls. Es va comprar una casa, l'actual Can Riera, abans de la guerra; una casa ben situada i gran, perquè aleshores ja hi havia quatre fills a la família. En temps de la guerra, la casa la van ocupar refugiats i, després, els pares s'hi van instal·lar i allà van néixer cinc fills més.

Durant la fira, eminentment ramadera, Can Riera dels Cavalls s'omplia de gent i de bestiar que es lligava als arbres. Eren dies de festa que preparàvem amb il·lusió. A dinar, podíem arribar a ser més de trenta persones. Hi havia molta feina: recordo la mare i tots els germans, triscant, quan arribaven els carruatges i els *cocheros* amb els cavalls i els rentaven, dutxaven i preparaven per a la passada de dijous.

* Transcripció del pregó pronunciat per Mercè Riera, fundadora d'El Xiprer i Medalla de la Ciutat 2007, l'11 de maig de 2010 a la sala Francesc Tarafa de Granollers.

Un altre record anecdòtic que tinc de la fira és aquell cartell que deia “*se guardan amotos y bicicletas*”. I també hi havia aquell senyor que repartia el vi per la ciutat, “el Català”, que venia des de Sant Cugat i portava una bóta sota el carro. És curiós perquè a totes les cases on es podia fer el glop hi havia penjada una branca de pi. Un germà meu deia que els cavalls ja s’hi aturaven sols.

El barón de Bibí, el cochero Ramon Manitas de Plata, els cavalls que feien transport... Tot era una festa per a nosaltres, nou germans petits; tots corriem amunt i avall, i, en acabat, cap a la passada. Sempre procuràvem ser-hi una estona abans, perquè amb les meves germanes anàvem a casa de la cunyada Antonieta, a la Tupinamba, a vendre barrets de palla, perquè feia molt sol i la gent els agràia. Tot plegat, són records entranyables.

El meu pare era un home que estimava molt la ciutat. Participava plenament a les festes de l’Ascensió, els Tres Tombs... i més tard, en temps de l’alcalde doctor Camps, es va implicar en el govern local, com a tinent d’alcalde d’Obres. S’hi va dedicar moltíssim; en aquell temps ningú cobrava per aquest tipus de treball. Ell ho feia amb molta il·lusió i així ens ho feia viure. La mare tenia prou feina a cuidar les nou criatures, així i tot, era molt generosa: ja li semblava bé que el pare fes tot això per la ciutat.

El fet de celebrar, de fer festa, és molt important, perquè és un punt de trobada, en què tothom trepitgem els mateixos carrers i sentim la mateixa música. Ens agradaria veure sempre aquesta unió, però no sempre és així. La festa no pot faltar als pobles i ciutats perquè és l’expressió de molts moviments interiors.

Malgrat que ara estem passant un moment de crisi profunda, sempre queda aquell racó de festa en tots i cadascú de nosaltres, i això és el que hem de potenciar i viure.

A 21 anys em vaig casar amb en Xavier Quincoces, compromès amb el món de la política i sobretot dels discapacitats, mort fa set anys.

Per explicar com entenc el concepte de festa, deixeu-me que us expliqui un fet que ens va passar, al cap de poc d'estar junts jo i el meu marit. Als 22 anys vam tenir la nostra primera filla, la Clàudia, que va néixer amb una paràlisi cerebral, de la qual mai hem sabut el motiu. En aquell moment, després de deu mesos de casats, semblava que la festa s'acabava de cop.

Aleshores érem joves i vam anar fent; però va arribar un moment en què em vaig qüestionar el sentit de la vida. En Xavier em deia que el motiu d'aquella transcendència era la discapacitat de la Clàudia i que cadascun havia de trobar el seu camí. En aquells moments jo m'interrogava sobre tot, Déu inclòs. Em deia a mi mateixa que un Déu així no m'agradava. A casa els meus pares havíem viscut en un ambient de gran espiritualitat, més que no pas religiositat, que també n'hi havia, però des d'una gran obertura de cor.

La vida ens va portar aquesta personeta, la Clàudia, que ens va ensenyar un nou camí. I a partir de la crisi vam experimentar un canvi que és el més gran que hem pogut viure. I ara reprenc el que deia al principi, el que volia dir-vos quan l'alcalde em va demanar de fer el pregó: passi el que passi, tot en la vida ens ofereix una nova possibilitat. Si trobem aquest sentit, podrem viure amb plenitud i pau al cor, perquè totes les coses prenen un altre color.

Aleshores, vivia la meua experiència com si realment m'haguessin posat unes ulleres de color rosa. Era feliç, estimava la meua filla i els altres tres que van venir, molt seguits; estimava el meu marit; la nostra vida havia fet un tomb, hi va haver un abans i un després. No puc explicar què és el que ens va passar, però alguna cosa molt especial ens va fer comprendre que la situació era la que era, i la vam viure des del fons del cor.

Rentar els plats, portar la meua filla Clàudia cada dia a l'escola a Barcelona..., tot ho feia amb alegria. Vaig trobar el sentit de viure; vaig viure una experiència profunda d'amor, un amor inclusiu, que és per a tothom i que tots el portem dins, només ens cal desvetllar-lo. Va ser una explosió d'amor que en Xavier i jo vam viure plegats, que ens ha permès viure amb plenitud fins al darrer dia que vam compartir.

Cadascun de nosaltres va encaminar aquesta vivència en un o altre sentit. El meu marit, tenint cura dels discapacitats i fent realitat l'escola Montserrat Montero, la residència, el taller... amb una gran il·lusió. Jo, per la meva banda, em vaig bolcar en la vida familiar. Em preguntava a mi mateixa si seria capaç de cantar i donar gràcies a Déu si em tornava a passar alguna cosa forta en la vida.

Al cap de molt poc va néixer en Josep Maria, el quart dels meus fills, afectat d'una discapacitat molt profunda. Li van donar dos mesos de vida i quasi va viure fins als 29 anys. Va morir l'any 2008. El metge deia que aquell nen vivia gràcies a l'amor. De petit, quan tenia dos anys, tot el que menjava cabia en un iogurt. Va patir moltes crisis: sobretot durant els primers temps, les assistències en la respiració boca a boca van ser constants. L'amor que hi havia a casa, dels germanets i de tots plegats, li va donar el viure. Fins que fa dos anys, se'n va cansar; estava enfadat i vaig tenir la sort d'entendre que volia marxar, i el vaig convidar a fer-ho. Li vaig dir que si se'n volia anar, no passava res: la mare estava al seu costat; que no patís més del compte. I al cap de deu dies va morir. Estic contenta d'haver entès el que volia, perquè realment els metges no van saber trobar-li res prou greu que fes esperar aquell desenllaç.

Per tant, deixeu-me insistir en la idea anterior. Quan es viu una experiència profunda d'amor, el sentit de la vida no es perd mai, passi el que passi, per més dur que sigui. No és que vulguí que passem moltes coses, sinó que anem acollint els fets del dia a dia, que, encara que no ens agradin, sempre obren possibilitats noves.

En aquest moment de crisi profunda, hem de confiar que la nostra societat camina cap a un canvi. Jo n'estic convençuda. Moltes persones s'estan desvetllant, estan canviant en la seva manera de pensar: he tingut ocasió de compartir-ho. El nostre món es transforma i es fa diferent. Un món on tot allò no material tindrà més valor i on tot allò que es mou dins el cor i l'esperit serà més valorat. Un món on no voldrem pas ser el primer, perquè no cal. El primer és aquell que té pau i viu amb alegria; no hi ha primer ni últim, tots som iguals. Descobrim que és més important ser que tenir, que cal atendre l'altre, sí, però també entendre'l, saber què li passa.

Podem dir que tota dificultat en la vida, personal o col·lectiva, és una nova possibilitat. La història és plena de casos de superació, individual i de grup.

No ens podíem quedar per a nosaltres l'experiència viscuda durant aquells anys. Els fills s'havien fet grans, la Marta i en Xavier ja tenien les seves parelles... Aleshores vam adonar-nos que a casa hi havia espai i amb en Xavier vam tenir una inspiració. D'acord amb els nostres fills, vam decidir obrir-ne les portes i així va néixer El Xiprer. De fet, a casa, les portes sempre han estat obertes, però volíem anar més enllà i arribar a les persones que es trobessin al carrer o que no sabessin on anar, per oferir-los dinar i companyia. Així es va materialitzar aquella crida interior per compartir el que havíem viscut.

L'acord amb Caritas i la parròquia de Sant Esteve va permetre tirar endavant junts el projecte. Amb la comunitat cristiana de Can Riera ens sentíem forts i valents per fer-ho. És important ressaltar que era un projecte conjunt, de Caritas i El Xiprer. Ara és una realitat que ja ha fet tretze anys. Recordo els principis i la sensació de plenitud en seure a la taula i compartir el dinar amb altres persones, sense condicionants. Es crea una relació de tu a tu, sense filtres, autèntica. Se't desperten molts sentiments, que t'ajuden, que et fan créixer com a persona. Dono les gràcies a tothom que s'ha assegut a la taula d'El Xiprer durant aquests anys, perquè entre tots l'hem fet créixer.

Vam començar set persones i en aquests moments podem seure a taula cada dia unes cent trenta persones, sumant l'esmorzar i el dinar. Entre els comensals, hi ha els qui estan sols, els qui no tenen família ni recursos, i també ens hi acompanyen els qui ens volen conèixer i saber què fem. L'alcalde Mayoral tot sovint comparteix àpat amb nosaltres. La nostra taula és gran, tothom hi cap i hi és benvingut; ningú està per sobre de l'altre. Un grup de cent quaranta voluntaris fan possible el bon funcionament del menjador. La taula és el nostre estendard, un espai compartit de comunicació, de vivència, on tots ens mirem als ulls. Hem fugit de la idea de menjador social, perquè no ho és; la nostra taula és d'acollida, es rep la persona amb la seva realitat. Al voltant del dinar sorgeix la conversa i compartim vivències. Algú que potser no té on anar a dormir, un altre que està malalt i necessita curar-se, potser de beure massa. Veiem com amb

temps, paciència i amor tot és possible. Les coses precioses que han passat a El Xiprer ens donen vida.

En les reunions que fem amb els voluntaris, sovint surten comentaris sobre el fet de com canvia la vida fer un servei a la comunitat, de com pren un nou sentit. I és veritat. La nostra vida atrafegada ens impedeix adonar-nos de tot el que passa al nostre voltant, de veure les persones que pateixen. Hi ha bosses de pobresa, hi ha gent que travessa situacions difícils. Ho hem vist a El Xiprer: les onades migratòries successives implicaven també més persones a la nostra taula. De cop ens vam trobar amb un menjador més gran, de set persones vam passar a quinze, cinquanta... fins al centenar. Gent del Marroc; de l'Àfrica subsahariana (sobretot, del Senegal); de l'Amèrica Llatina (equatorians, bolivians)... Hem viscut les diferències entre cultures, a vegades, amb dificultats mútues de comprensió, però si hi ha predisposició, tot és possible.

La taula és el nostre símbol, però el rebost és el que genera més activitat, en aquests moments. Cobreix les necessitats alimentàries de persones amb entrades econòmiques minses. Actualment, unes tres-centes famílies vénen setmanalment al rebost a buscar lots d'aliments.

Fa uns pocs anys, semblava que l'eufòria econòmica no s'acabaria mai. D'un temps ençà, les coses han canviat i el nostre rebost també es ressent de la crisi. Tot i que les empreses segueixen responent i els excedents de la comunitat europea són de gran ajuda, no és fàcil donar resposta a una demanda creixent. Però tenim esperança i creiem en la nostra ciutat.

L'alcalde ha estat amb nosaltres quan l'hem necessitat. Recentment vam haver d'ampliar les instal·lacions perquè no hi cabíem i hem tingut el seu ajut. I estic convençuda que en aquests moments difícils la ciutat ens farà costat per seguir endavant la nostra tasca.

De fet, Granollers ja ens està mostrant aquest suport. Un grup de persones ens van venir a veure i ens van demanar de quina manera ens podrien ajudar. Aleshores vam

constatar amb la Mercè Relats, treballadora social, com en aquests moments de recessió, moltes famílies veuen com es fa de difícil satisfer el pagament de la hipoteca i temen perdre la vivenda. Doncs, des del mes d'octubre, un grup de voluntaris format per professionals de diferents àmbits (advocats, economistes, empresaris,...) assessoren i acompanyen aquestes famílies, estrangeres i també d'aquí, als bancs i caixes. L'objectiu és fer-los entenedor el que passa, traduir el llenguatge econòmic i jurídic, i explicar-ho amb paraules planeres.

Aquest grup de nous voluntaris s'havia autoanomenat +Granollers, però finalment s'ha batejat amb el nom Amics d'El Xiprer. Van adonar-se que treballant de costat amb nosaltres hi havia feina per temps. Ara han iniciat una campanya, 1.000 per 10, per aconseguir un miler de socis disposats a aportar mensualment deu euros, cosa que permetria disposar d'uns ingressos fixos molt valuosos. Les aportacions econòmiques a El Xiprer han baixat i en canvi veiem com dia a dia augmenten les necessitats i les despeses. L'any passat vam fer onze mil lots d'aliments per a vint-i-vuit mil persones i aquest any estem molt per sobre. Necessitem donar-hi una resposta i això ho hem de fer amb la nostra ciutat.

Si la campanya 1.000 x 10 compleix el seu objectiu, s'aconseguiran cent vint mil euros l'any. Però, més enllà dels diners, la campanya també permet visualitzar què és El Xiprer i què hi està passant.

Perquè El Xiprer és el menjador, és el rebost, i també, vivendes per a persones que ho necessiten. En aquests moments disposem de deu pisos en els quals s'acull persones sense llar. Mares africanes i llatinoamericanes amb nens petits; noies estrangeres que han arribat aquí per treballar i cauen greument malaltes; famílies amb mainada que no troben qui els llogui un pis; d'altres que han perdut un dels progenitors o amb algun fill discapacitat...

El Xiprer és una casa que t'obre el cor, això sí, amb l'ajuda de tots. Jo no estaria aquí si no fos per tot el voluntariat que mou, per tots els qui sou aquí, els que hi veniu i,

sobretot, els protagonistes, els que cada dia s'acosten a la taula. En tretze anys m'he sentit molt acompanyada per les persones acollides a El Xiprer, elles m'han ajudat en la situació de dol.

Explicaré breument d'on prové el nom d'El Xiprer, un nom posat per mossèn Blai Blanqué, com a sinònim d'acolliment. Aquest arbre, plantat a la porta d'entrada de les masies catalanes, significava que els caminants s'hi podien aturar per beure un vas d'aigua; allà eren acollits, els deixaven rentar una mica i descansar sota una ombra. Quan hi havia dos xiprers significava que hi havia un plat a taula. Si n'eren tres, el caminant podia passa-hi la nit i, si n'hi havia quatre, s'oferia, a més, alguna jornada de treball.

El xiprer és un arbre amb les arrels fondes que mira cap al cel. M'agradaria que la nostra ciutat fos plena de xiprers, plantats en cadascun de nosaltres. I encara un atreviment: us demanaré que per uns moments tanquem els ulls i fem una reflexió a l'entorn d'aquest arbre. Ens imaginarem i ens veurem cadascú de nosaltres com un xiprer, més petit o més gran. Les arrels són fondes i s'entrellacen en la terra; les arrels de tots plegats es creuen i subjecten l'arbre alt i esvelt; a vegades vinclat pel vent, plantat en un camí o protegint una casa. El nostre xiprer, com la vida, té gravada la petjada del que anem vivint. La gran sort és que el sostenim plegats i que el tronc, per on puja l'aliment, la saba, mira cap al cel. Aquest és el desig que tinc per a la ciutat de Granollers: que cadascú de nosaltres siguem un xiprer, amb les branques que s'enfilen amunt, entrecruades, obertes a la vida, a la llum, al sol.

Aquesta és la imatge de la societat que ara ens cal, una comunitat entrelaçada els uns amb els altres, perquè plegats aportem allò que som i tenim; és la ciutat que desitjaria, la ciutat dels valors, de silenci al cor, que acompanya.

Viure amb plenitud, amb joia, esperança, confiança, perquè un nou món és possible. Tots som iguals, tots tenim virtuts i carències, i tothom és important. I cada dia s'obren noves possibilitats. Aquesta és la meva esperança, la que he volgut transmetre en aquest pregó. Estimo aquesta ciutat, com el meu marit la va estimar. I així ho he deixat escrit al Llibre d'Honor de l'Ajuntament.

De veritat, quan un viu la pau al cor, descobreix les carències, les febleses... però no per exclamar-se "això és horrorós, això no s'aguanta"... A El Xiprer podem veure moltes coses que entristeixen. En aquests moments difícils, tanco els ulls, respiro fondo i penso que tot és possible. No podem perdre de vista que qui més malament s'ho passa és qui menys té. La imatge del xiprer, amb les arrels creuades, ens dona un missatge d'esperança, no podem caure en el defalliment. Uns i altres ens hem de donar suport.

Com deia aquella campanya de Gran Centre, *Junts podem*. Una frase que ens va arribar al cor i que hem de tornar a tenir ben present. Ens en sortirem, però hem d'estar alerta i saber mirar el nostre interior. No ens deixem arrossegar pel tràfec diari i trobem una estona per al silenci i la meditació, escoltem el cor i llencem-nos cap a la vida. Veurem les coses de manera diferent.

I una altra cosa important: no tinguem por de mirar l'altre als ulls, aprenuem a fer-ho. Perquè la mirada sincera crea vincles, ens uneix.

És un moment molt important de la nostra vida, així ho sento i així ho visc; i, repeteixo, estic segura que ens en sortirem, i que quan superem aquesta crisi serem millors persones. Serem capaços de preguntar als nens què volen ser de grans i potser ens respondran que el que volen és ser bones persones.

L'amor que sosté El Xiprer sobrepassa les nostres carències i ens dona una força que ens acompanyarà tota la vida. Perquè passi el que passi, és el que viurem.

Bona festa. Moltes gràcies.

Mercè Riera i Manté
Granollers, 11 de maig de 2010

Ajuntament de Granollers